

سرمقاله

بسم الله الرحمن الرحيم

وقف، از صدر اسلام تاکنون، با آنکه در میان جوامع اسلامی گسترش روز افزونی داشته، ولی با گذشت زمان، دچار صعودها و نزول‌هایی شده است. در کشور ایران نیز این فراز و فرودها وجود داشته و دارد بگونه‌ای که در برخی از زمانها شاهد اوج وقف و کثرت موقوفات بوده‌ایم و در بعضی از زمانها، مردم نظاره‌گر حیف و میل شدن موقوفات بدست عده‌ای عمال حکومتی و ثروت اندوزان خدا نترس بودند.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با آنکه مسئولین و کارکنان سازمان اوقاف و امور خیریه برای گسترش این هدف ارزشمند، گام‌های موثری برداشته‌اند، با این حال هنوز در آغاز راه هستیم و برای رسیدن به وضعیت مطلوب بسیار راه طولانی در پیش داریم.

یکی از راههای گرایش همگان به سوی وقف و موقوفات، بالا بردن و افزایش بهره‌وری موقوفه‌ها است بگونه‌ای که اگر بهره‌وری موقوفه‌ها افزایش یابد، مردم به نقش و اهمیت وقف در جامعه بیش‌تر پی‌می‌برند و تلاش می‌کنند در بارور شدن این نهال مقدس که برای اهداف مقدس طراحی شده نقش‌آفرین باشند.

از سویی توسعه موقوفات کشور، در سایه افزایش بهره‌وری به دست می‌آید که نتیجه استفاده بهینه از استعدادها و انسانی و مادی است. بهبود روش‌های بهره‌برداری، تنوع بخشیدن به موارد مصرف اوقاف، استفاده از منابع انسانی شایسته و جلب نیروهای کارشناس و فعال، استفاده از اصول مدیریت، به ویژه برنامه

ریزی اقتصادی، در اداره موقوفه‌ها و عزم ملی برای تبلیغ گسترده وقف، برخی از راهکارهای موثر در بهره‌وری موقوفات هستند.

از دیگر کارهایی که بایستی برای استقبال همگانی به وقف صورت گیرد، تبلیغات درست و پیوسته از فوائد و آثار وقف و اطلاع‌رسانی صحیح از خدماتی که امروزه از وقف نصیب مردم و جوامع دینی می‌شود، است.

ریشه دار کردن باورهای دینی مردم، افزایش آگاهی مردم، بیان جایگاه اوقاف در اسلام و جوامع اسلامی، یادآوری فایده‌های فراوان دنیوی و اخروی وقف، تجلیل و تشویق واقفان، معرفی موقوفه‌های بزرگ و موارد مصرف آنها، از جمله زمینه‌های تبلیغ وقف به شمار می‌روند.

باید مد نظر داشت حمایت قانونی از اوقاف، واقفان، دست‌اندرکاران وقف و متولیان موقوفات و رسیدگی سریع قوه قضائیه به پرونده‌های املاک وقفی می‌تواند عزم جزم مسئولان را برای حمایت همه‌جانبه از این مهم به اثبات رساند.

در قوانین جمهوری اسلامی ایران از موقوفه‌ها حمایت‌های فراوان شده است اما رویکرد دیگر قوانین نیز به موقوفه‌ها و واقفان باید بیش از پیش، حمایتی گردد و مدیران نظام بایستی در برخورد با موقوفات، ساختمانها و اماکن وقفی که در اجاره آنان قرار گرفته، جنبه احتیاط و نیت واقف را مد نظر قرار دهند تا زمینه‌های حفظ و گسترش موقوفه‌ها را فراهم ساخته؛ به گونه‌ای که واقفان، قانون و مسئولان را حامی خود و موقوفه‌هایشان بدانند.

در این مسیر تصویب قوانین حمایتی در زمینه اوقاف و واقفان، در احیا و گسترش موقوفه‌ها و گنجانیدن طرح‌های وقفی در برنامه‌های کلان‌کشوری و تصویب مصوبات استانی جهت ارج نهادن به وقف و موقوفات، بسیار مؤثر است و دارای اهمیت فراوان می‌باشد.

بر مسئولان اوقاف کشور لازم است واقفان را جهت موقوفاتی که امروزه نیاز جامعه است راهنمون باشند چرا که عامل مؤثر در پیشرفت اقتصادی کشور و تحقق

اهداف وقف و عملی شدن انگیزه‌های واقفان، جهت دهی واقفان به سوی بر طرف کردن نیازهای روز جامعه است. بنابراین، در کنار تشویق مردم به وقف، لازم است، نیازهای روز جامعه، معرفی گردد تا موقوفه‌ها به آن سو جهت دهی شوند. اگر وقف افزون بر برآورده کردن نیازهای مذهبی، فرهنگی و آموزشی، در کارهای عمرانی، صنعتی و سرمایه گذاری در کارهای تولیدی نیز نقش داشته باشد؛ نسل جدید نیز به وقف روی خواهد آورد و موقوفه‌های فراوان و تازه‌ای شکل خواهد گرفت.

هفته وقف که در بهمن ماه شاهد آن هستیم بهانه‌ای برای پرداختن به این موضوعات است که امید آن داریم همه مسئولان و اصحاب قلم ما را در تحقق این اهداف یاری رسانند.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

علی محمدی

نماینده ولی فقیه و سرپرست

سازمان اوقاف و امور خیریه